

ความสุขถ้วนหน้า

๒ ๕ ๓ ๘

แต่โบราณมามนุษย์ได้ฝันถึงสังคมที่มีความสุขทั่วพร้อม ดังที่มีจินตนาการในเรื่องสวรรค์ในเรื่องโลก พระศรีอารย เป็นกรยากที่จะให้มนุษย์เล็กไปฝันเช่นนั้น นักคิดและนักปฏิบัติเพื่อสังคมก็มีจุดมุ่งหมายที่จะเห็นความสุขถ้วนหน้าในสังคม สังคมที่มีความสุขถ้วนหน้าอาจมีลักษณะดังนี้: (1) มีงานทำ มีรายได้ มีปัจจัย 4 ทัวถึง (2) มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (3) มีครอบครัวที่เป็นสุข (4) มีคุณธรรม จริยธรรม (5) มีสิ่งแวดล้อมที่ดี (6) มีสุขภาพจิตดี มีความพอใจในชีวิตและสังคม

ตอนที่ ๗

ลมนานาชาติ

น.พ.ประเวศ วัชชี

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

“ข้าพเจ้าต้องการให้ลมแห่งวัฒนธรรมของชาติต่างๆ โบกโบยผ่านหน้าต่างและประตูบ้านของข้าพเจ้า”

นั่นเป็นวาตะของมหาบุรุษที่เรา รู้จักกันดี

“แต่ข้าพเจ้าจะไม่ยอมถูกลมเหล่านั้นพัดจนหลุดลอยไปจากผืนแผ่นดินของข้าพเจ้า”

มหาบุรุษท่านนั้นมิใช่ใครอื่น คือท่านมหาตมะกานธี ซึ่งมีจิตใจเปี่ยมไปด้วยความรักอันไม่มีพรมแดน

วิธีมองหาทางเลือกในการพัฒนาอย่างหนึ่ง คือการศึกษาประเทศต่างๆ ศึกษาด้วยใจเป็นกลาง หรือศึกษา

โดยมองหาข้อดีของเขา จริงอยู่ประเทศทุกประเทศมีข้อไม่ดีบางอย่าง แต่ก็ไม่มีประเทศใดเลยที่ไม่มีข้อดีเสียเลย ทุกประเทศจะต้องมีความดีด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอยู่เสมอ

แทนที่จะเกลียดแขก เกลียดเจ๊ก เกลียดลาว เกลียดญวน เกลียดญี่ปุ่น เกลียดฝรั่ง ถ้าศึกษาประเทศต่างๆ ด้วยใจเป็นกลาง และด้วยความเมตตา เราจะฉลาดขึ้น และช่วยให้เราเห็นตัวเราเองดีขึ้น และทราบว่าจะปรับตัวเราอย่างไรดี

“ถ้าเจอแขกกับญ ให้ตีหัวแขกก่อน”

คนไทยชอบพูดกันอย่างนี้ ซึ่งสะท้อนอะไรให้น่าคิดหลายอย่าง ชื่อและนามสกุลคนไทยนั้นส่วนใหญ่มาจากภาษาแขก ยังคำต่างๆ ที่ใช้ อันมีรากมาจากบาลีสันสกฤตอีกไม่ใช่น้อย

สนับสนุนให้ประชาชนฉลาดจากการอ่านหนังสือมากๆ ก็ได้

เมื่อก่อนนี่อินเดียมีรถอยู่ยี่ห้อเดียว คือ แอมบาสซาเดอร์ และทรงเดียวห้ามเปลี่ยนแปลง เพราะจะทำให้คนฟุ่มเฟือยประกวดประชันกัน เปลี่ยนยี่ห้อไหนยี่ห้อนี้อยู่เรื่อย

โคคาโคล่า ไม่บอกสูตรให้รัฐบาลอินเดียขบไล่ไปเลย และให้ผลิตแอมบา โคล่า ขึ้นมาเอง ประหยัดไปได้เยอะ

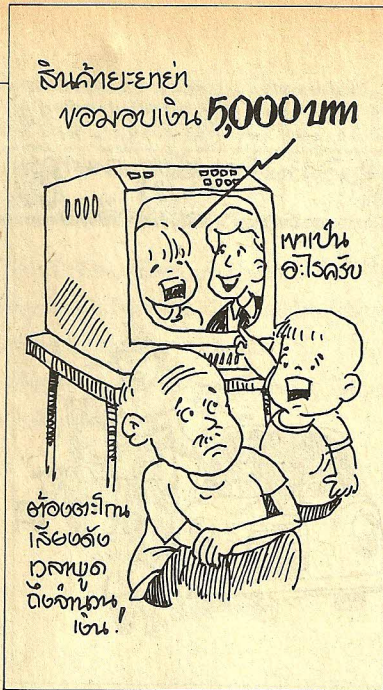
ของเรามีผลไม้ดี ๆ มาก ถ้าสนับสนุนส่งเสริมให้ทำน้ำอะไร ๆ อร่อย ๆ มากินกันให้แพร่หลาย ก็จะไม่ต้องขนเงินไปให้ต่างชาติโครม ๆ อย่างทุกวันนี้

อินเดียถูกอังกฤษสูบเลือดมานานจนเช็ด จึงระวังตัวมากในเรื่องต่าง ๆ เราซึ่งฟุ่มเฟือยจนเคยตัวอาจจะมองว่าเขาเป็นตัวตลกไป

“อินโดนีเซียไม่มีโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์”

ครับ รายการโทรทัศน์ในอินโดนีเซียไม่มีการโฆษณาสินค้า ใครมีเครื่องรับโทรทัศน์ก็ต้องเสียเงินบำรุงรายการ รัฐบาลอินโดนีเซียถือว่าประชาชนยากจนอยู่แล้ว ถ้าไปปลุกระดมให้เกิดความฟุ่มเฟือยขึ้นอีก ก็จะลำบาก

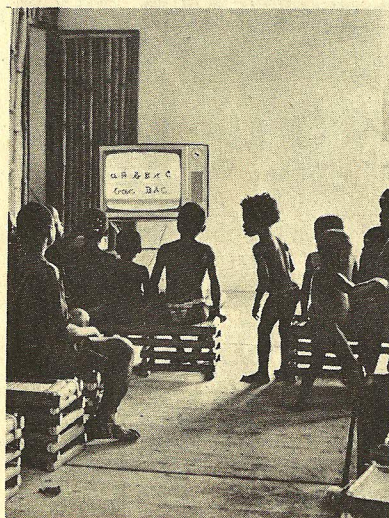
ของเราปลุกระดมกันให้อยากโน่นอยากนี่กันอย่างรุนแรงแทบจะตลอดเวลา รายการต่าง ๆ ในโทรทัศน์ก็สลับด้วยการโฆษณาสินค้าเสียครึ่ง

หนึ่ง และยังแฝงมาในรายการอื่น ๆ อีก เช่น เกมสัปดาห์ หรือประกวดต่าง ๆ พิธีกรบางคนปลุกระดมโฆษณาสินค้าด้วยเสียงที่เสบมาก

พุทธศาสนาสอนให้ทำงานให้มาก แต่ประหยัดอดออม ลดกิเลส ตัณหาความอยากต่าง ๆ ชีวิตจะได้เบาสบาย

แต่เราทำตรข้มแล้วครับ รัฐบาลปล่อยให้มีการปลุกระดมให้เกิดกิเลส

ตัณหากันอย่างรุนแรง จนสังคมกลายเป็นไฟแล้ว

ที่นิวซีแลนด์

ประเทศนี้ธรรมชาติสวยงามมาก มีภูเขา มีทะเลสาบ และผู้คนอยู่กันด้วยศานติสุข ไม่มีคนจน และก็ไม่มีคนร่ำรวยมาก อาชญากรรมเกือบไม่มี เป็นเมืองฝรั่งที่แปลก ไม่มีในท่ากลับ ส่วนอาบอบนวดไม่ต้องพูดถึง

วันหนึ่งเขาพาไปเที่ยว ณ ที่แห่งหนึ่งนอกเมืองไครสต์เชิร์ช ภูมิประเทศสวยงามสุดพรรณณา

“เมื่อก่อนที่แถบนี้ราคาแพงมาก” กี้ดอธิบาย “ต่อมาประชาชนนิยมมาอยู่มาก ราคาจึงถูกลง”

ประชาชนนิยมมาก ราคาจึงถูกลง !!

เป็นคนไทยฟังแล้วเกือบไม่เชื่อหู เพราะที่เมืองไทย อะไรที่มีคนนิยมมาก จะขึ้นราคา อย่างที่ดินในกรุงเทพฯ ตราวางวาหนึ่งอาจเป็นหมื่น ๆ หรือแสนบาท

ที่ที่ดินเขาราคาถูกลง เพราะรัฐบาลควบคุม ตามหลักที่ว่า อะไรที่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ รัฐบาลจะทำให้ราคาถูกลง

ถ้าไม่มีการควบคุมราคาที่ดินปล่อยให้โก่งราคากันเท่าไรก็ได้ ชาวของทุกอย่างก็จะราคาแพง คนจนไม่มีที่ซุกหัวนอน เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ติดตามมา

บริการทางการแพทย์ที่นิวซีแลนด์

ก็น่าชมครับ ผมเคยมีโอกาสไปสนทนา
กับแพทย์ที่ทำร้าน (เวชปฏิบัติส่วนตัว)
ในเมืองโครสท์เชิช

หมอมจะเก็บเงินจากคนไข้ (ที่
ไปที่ร้าน) ตามอำเภอใจ และตาม
ความหนักเบาของคนไข้หาได้ไม่ จะ
เก็บได้ตามที่รัฐกำหนดเท่านั้น คนไข้
ออกเงินส่วนหนึ่ง (ส่วนน้อย) และรัฐ
ออกอีกส่วนหนึ่ง

ถ้าจำเป็นต้องตรวจเลือดหรือ
เอกซเรย์ หมอ (ที่ร้าน) จะส่งไป
ตรวจที่สถานบริการของรัฐก็ได้ ของ
เอกชนก็ได้ คนไข้ไม่ต้องเสียเงิน รัฐ
ออกให้ และหมอผู้ส่งจะมารับเปอร์เซ็นต์
จากการส่งตรวจ เหมือนในบางประเทศ
หาได้ไม่ เพราะมันเป็นการขูดเลือด
ขูดเนื้อจากคนไข้

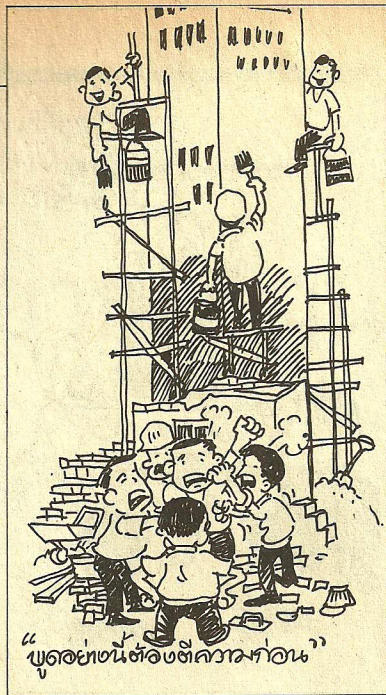
“ไอยู่นเป็นสัตว์เศรษฐกิจ”

เรามักจะว่ากันอย่างนั้น เดียวนี้
ประเทศใด ๆ ในโลกมักจะขาดดุล
การค้ากับไอยู่นทั้งนั้น ลักษณะเด่นของ
ไอยู่นมี 2 อย่างคือ ขยันกับสามารถ
ร่วมมือกันทำงานเป็นทีมได้ดี

คนไอยู่นอาจจะเป็นคนที่ยืนที่สุดใน
ในโลก

อาจารย์มหาวิทยาลัยกว่าจะกลับบ้าน
บ้านก็ 2-3 ทุ่ม บางคนก็ 5-6 ทุ่ม

คนงานที่มีหน้าที่ถูกพินก็ถูกไปถูมา
ถูอยู่ได้ทั้งวัน ไม่หลบเลี่ยงไปนั่งทอดหุ่ย
อยู่ที่ไหน ถ้าใครสังเกตการทำงานของ
หัวหน้างานก่อสร้างของไอยู่นที่มาคุม

“บูตอชอนันต์ต้องตีความก่อน”

งานก่อสร้างในเมืองไทย จะเห็นลักษณะ
ความเอาจริงเอาจังของเขา ไม่ว่าจะเวลา
เที่ยงวันแดดจะร้อนสักเพียงใด เขาก็
คุมอยู่กลางแจ้งตรงจุดที่คนงานกำลัง
ทำงานสำคัญอยู่ ในขณะที่หัวหน้า
งานของไทยอาจจะไปหลบอยู่ในร่มไม้
ชายคาที่ไหนเสียแล้ว

คนไอยู่นมีความรู้และมีฝีมือ จึง
สามารถสร้างงานโน่นงานนี้ ไม่เฉพาะ
ในประเทศไอยู่นเท่านั้น บริษัทก่อสร้าง

ไอยู่นที่ออกมารับงานนอกประเทศ เขาว่า
มีตั้งหมื่นบริษัท

เมื่อคนมีคุณภาพประเทศก็ต้อง
ร่ำรวยเป็นธรรมดา

คนไทยทำอะไรชอบทะเลาะ
เบาะแว้ง อัจฉริชยา ร่วมมือร่วมใจ
กันทำอะไรไม่ค่อยได้ ไอยู่นมีชื่อเสียง
ว่ามีการทำงานเป็นทีมสูงที่สุดในโลก

หมอไทยคนหนึ่งเรียนแพทย์ที่
ไอยู่นแล้วกลับมาทำงานเมืองไทย เธอ
บอกว่าทำงานไม่มีความสุขเลย เพราะ
เพื่อนร่วมงานคอยจะเชือดเฉือนกัน
ทุกวัน ในขณะที่เมื่ออยู่ในไอยู่น ผู้คน
มีแต่จะคอยช่วยเหลือกัน

คนไทยขาดจริยธรรมในการ
ทำงานร่วมกัน ผมขออนุญาตกล่าวให้
รุนแรงอย่างนี้แหละครับ เพราะสังเกต
มามาก ทำให้ไม่มีความสุขจากการ
ทำงาน และทำการงานอะไรไม่ค่อย
สำเร็จ

จีนแก้ปัญหาต่างจากไอยู่น

ในขณะที่ไอยู่นแก้ปัญหาด้วย
การผสมวัฒนธรรมเดิม + วิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีใหม่ จีนแก้ปัญหาด้วยการ
เปลี่ยนโครงสร้างสังคม จะเห็นได้ว่า
ประเทศทั้งสองต่างกันมาก ในทาง
ประวัติศาสตร์และภูมิหลังของประเทศ

ไอยู่นอยู่ร่วมกันเป็นเกาะเล็ก มี
ภาษาและวัฒนธรรมผสมกลมกลืน
มีวินัย มีการศึกษาดี ตั้งแต่ก่อนคบ
ฝรั่ง เพราะฉะนั้นเมื่อเปิดประตูคบ

ฝรั่ง จึงสามารถเอาประโยชน์จากการ
 คบฝรั่งมาพัฒนา จนขึ้นหน้าฝรั่งไป
 เสียอีก และอาจเป็นประเทศเดียวใน
 โลกที่เมื่อเปิดประตูรับอารยธรรมฝรั่ง
 แล้ว ไม่ต้องผ่านช่วงตอนแห่งความ
 สับสนในสังคม

ส่วนประเทศจีนนั้นประเทศ
 กว้างใหญ่ พลเมืองมากมายและไม่
 เหมือนกัน ภาษาที่พูดแตกต่างกันเป็น
 ร้อย ๆ ภาษา มีการแบ่งแยกเป็นแคว้น
 ต่าง ๆ และทำสงครามระหว่างกัน
 จนกระทั่งต้องสร้างกำแพงกันระหว่าง
 แคว้น ซึ่งจักรพรรดิจีนซึ่งฮ่องเต้จัดการ
 เชื่อมต่อเป็นกำแพงเมืองจีน ประชาชน
 ได้รับความยากแค้นหนักเข้า ก็จจะ
 รวมตัวกันเป็นกองทัพมาตีเมืองหลวง
 เสียครั้งหนึ่ง และมีขุนศึกมาปราบ
 พอชนะก็ตั้งราชวงศ์ใหม่ เป็นเช่นนี้
 ครั้งแล้วครั้งเล่า

บ้านเมืองอ่อนแอ ฝรั่งหลายชาติ
 เข้าไปยึดครอง รวมทั้งญี่ปุ่นด้วย ญี่ปุ่น
 ยกกองทัพเข้าไปยึดประเทศจีน ฆ่าฟัน
 ผู้คนตายไป 10-20 ล้านคน อังกฤษ
 นั้นเผาพระราชวังขงมิงขงอันสวยงาม
 ในกรุงปักกิ่งเสียเลย บ้านเมืองสับสน
 วุ่นวาย ถึงฤดูขาดอาหารที่หนึ่งคนตาย
 กันลอยมาตามแม่น้ำ หรือตายอยู่
 ตามกองขยะอาจเป็นจำนวนถึง 5 ล้าน
 ในแต่ละครั้ง

เมืองท่าเช่น เซี่ยงไฮ้ เทียนสิน
 เต็มไปด้วยความชั่วช้าสามานย์ เช่น
 บาร์ ในทศลับ โซเกณี่ โจรผู้ร้าย
 ฯลฯ

ในสภาพอย่างนี้จีนยอมแก้ปัญหา
 แบบญี่ปุ่นไม่ได้ จึงเลือกเอาการเปลี่ยน
 โครงสร้างทางสังคมก่อน บัดนี้ไม่มี
 ไครอดตายแล้ว และเมืองท่าเช่น
 เซี่ยงไฮ้ เทียนสิน ก็ไม่มีความชั่วช้า
 สามานย์แบบเมื่อครั้งตกอยู่ใต้อิทธิพล
 ต่างชาติอีกแล้ว

เรายังศึกษาจากต่างประเทศได้
 อีกมาก จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสังคม
 นั้นใช้วิธีที่แตกต่างกัน ขึ้นกับประวัติ-
 ศาสตร์และภูมิหลังของประเทศ จะ

ไปลอกเลียนแบบให้เหมือนกันทุก
 อย่างไม่ได้ เพราะไม่มีประเทศใด
 เหมือนกันเลย

ที่พูดเปรียบเทียบกับประเทศ
 ต่าง ๆ มา ก็ขออย่าได้เข้าใจผิดว่า
 ประเทศไทยไม่มีอะไรดีนะครับ

คนจีนที่มาอยู่เมืองไทย ต้องการ
 เป็นไทยทั้งนั้น เรียกว่าถูกกลืนชาติ
 เป็นไทย แสดงว่าในความเป็นไทยจะ
 ต้องมีอะไรดีอยู่

ส่วนดีเราก็ควรจะเก็บไว้ ส่วน
 ที่ยี่งขาดเราก็ต้องแก้ไข

ยังงี้ก็คงจะหนีไม่พ้นที่จะต้อง
 ปรับโครงสร้างทางสังคม ให้มีการ
 กระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น
 และปรับคุณภาพของคน ให้สามารถ
 มีและใช้ความรู้และความดีมาพัฒนา
 คุณภาพชีวิตให้ได้

เรื่องของประเทศต่าง ๆ เราก็
 ต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ดีที่สุด
 แล้วเราจะเข้าใจตัวเราเองและรู้เท่าทัน
 โลกดีขึ้น

ถ้าเรารู้เท่าทันโลก เราก็จะอยู่
 ในฐานะที่จะช่วยแนะนำประเทศอื่น ๆ
 และทำให้เขาเคารพนับถือเราได้ แต่
 ถ้าเราไม่คอยรู้เรื่องอะไร คอยตาม
 กันและแบมือขอสงคราค์เขาเรื่อย ๆ
 ไม่มีใครเขานับถือเราหรอกครับ

การที่จะมีความสุขถ้วนหน้าได้
 เราต้องอยู่ในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี
 ด้วยครับ

(อ่านต่อฉบับหน้า)